

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

14 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Costin Serghei în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2020, în cauza penală privindu-l pe

*Manastîrean Veaceslav XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat în XXXXX.*

Termenul examinării cauzei:

- 1. instanța de fond:** 21.04.2018-25.07.2018;
- 2. instanța de apel:** 13.09.2019-21.11.2018;
- 3. instanța de recurs:** 09.09.2019-28.01.2020;
- 4. instanța de apel:** 14.05.2020-13.10.2020;
- 5. instanța de recurs:** 19.04.2021-14.07.2021.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender din 25 iulie 2018, Manastîrean Veaceslav XXXXX a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul turismului, pedagogiei pe un termen de 5 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

S-a respins solicitarea procurorului privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor suportate pentru extrădarea inculpatului din Federația Rusă în mărime de 19 579, 22 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Manastîrean Veaceslav în perioada lunilor august 2012 – septembrie 2012, împreună și prin înțelegere prealabilă cu alte persoane nestabilite până la moment de organul de urmărire penală, în scop de exploatare sexuală comercială, aflându-se în or. Bender, cart. Nordic, în cadrul unei întâlniri avute cu Taracilă Nadejda, cunoscând cu certitudine despre starea de vulnerabilitate a acesteia, exprimată prin lipsa totală a mijloacelor financiare pentru achitarea datoriilor, plata serviciilor comunale și

întreținerea sa și a copilului său minor, trezindu-i numitei interesul pentru practicarea prostituției prin convingerea că va fi bine plătită, a îndemnat-o de a se deplasa în or. Antalia, Turcia, pentru a practica prostituția, iar ulterior a organizat și a plătit perfectarea pașaportului străin pe numele cet. Taracilă Nadejda și procurarea unui bilet la avion pe ruta Chișinău-Antalia.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Manastîrean Veaceslav, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal - trafic de ființe umane, adică recrutarea și transportarea unei persoane cu consimțământul acesteia cu scopul exploatarei sexuale comerciale, săvârșită profitând de starea de vulnerabilitate a victimei, cu calificativul comis de două sau mai multe persoane.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, prin care a solicitat casarea sentinței cu adoptarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care cheltuielile judiciare în mărime de 19 579,22 lei să fie încasate de la inculpat.

În motivarea cerințelor sale, procurorul a indicat că, conform certificatului prezentat în cadrul ședinței de judecată, în legătură cu extrădarea inculpatului Manastîrean Veaceslav, statul a suportat cheltuieli în mărime de 19 579,22 lei, iar potrivit art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, care stipulează direct că inculpatul suportă cheltuielile judiciare, astfel soluția instanței de judecată de a respinge încasarea acestor cheltuieli este greșită.

3.1. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Chiriac Andrei în numele inculpatului Manastîrean Veaceslav, prin care a solicitat casarea sentinței cu adoptarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care acțiunile inculpatului Manastîrean Veaceslav să fie recalificate din art. 165 alin. (2), lit. d) Cod penal în baza art. 220 alin. (2) lit. c) Cod penal și în conformitate cu sancțiunea acestui articol, a-i numi o pedeapsă în mărime de 4 ani închisoare.

În conformitate cu prevederile art. 2 din Legea nr. 210 din 29.07.2016 „privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXV-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova”, procesul să fie încetat, cu eliberarea inculpatului de la executarea pedepsei.

În motivarea apelului, apărătorul a invocat drept temei că, instanța de judecată nu a luat în considerație faptul că depozițiile martorului Muncescu Liudmila sunt în contradicție cu toate celelalte probe ale acușării care au fost cercetate în cadrul cercetării judecătorești. La fel, instanța de judecată nu a dat nici o apreciere rolului martorului Muncescu Liudmila în toate acțiunile stabilite în cadrul cercetării judecătorești și nu a ținut cont de depozițiile părții vătămate Taracilă Nadejda, care a indicat că Muncescu Liudmila a participat direct sau indirect la toate acțiunile stabilite în cadrul cercetării judecătorești.

La fel, a menționat că, probele apărării, și anume depozițiile martorilor Loboda Alexandru și Trofimova Tatiana cercetate în instanță, dovedesc pe deplin poziția inculpatului care nu a fost dezbătută prin nici o altă probă, mai mult, acestora nu le-a fost dată nici o apreciere, acest lucru dovedind încă o dată că cauza penală a fost examinată de către instanța de judecată unilateral, acceptând integral poziția acuzatorului de stat.

3.2. Sentința a fost atacată cu apel și de către inculpatul Manastîrean Veaceslav, prin care a solicitat casarea acesteia cu remirarea cauzei la rejudecare în instanța de fond, în alt complet de judecată.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, în cadrul urmăririi penale, acuzatorul de stat la solicitarea inculpatului nu a prezentat nici o probă din care ar rezulta legătura sa cu cetățenii din Turcia sau venirea lui în Turcia. Mai mult, în cadrul confruntării cu martorul Secara Serghei, șoferul a declarat că a fost presat și amenințat cu un termen real de închisoare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2018, au fost respinse ca fiind nefondate apelurile declarate, menținând fără modificări hotărârea atacată.

5. Decizia instanței de apel fost atacată cu recurs ordinar de către procuror, care indicând temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a acesteia în partea ce ține de neîncasarea cheltuielilor judiciare suportate în legătură cu extrădarea inculpatului, în mărime de 19579,22 lei, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

5.2. Împotriva deciziei a declarat recurs avocatul Costin Serghei în numele inculpatului Manastîrean Veaceslav, care indicând temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea totală a sentinței primei instanțe și a deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Manastîrean Veaceslav să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 220 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea pedepsei în formă de amendă la limita minimă.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 28 ianuarie 2020, au fost admise recursurile ordinare declarate, a fost casată decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2018 în cauza penală privindu-l pe Manastîrean Veaceslav, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2020, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de inculpatul Manastîrean Veaceslav și avocatul acestuia, admis apelul procurorului, casată parțial sentința în

partea cheltuielilor de judecată și pronunță în această parte o nouă hotărâre, potrivit modului pentru prima instanță, după cum urmează:

Se încasează de la Manastîrean Veaceslav în beneficiul statului cheltuielile de judecată, legate de extradarea acestuia în mărime de 19 579 lei , 22 bani .

7.1. În motivarea deciziei sale, instanța de apel a indicat că, instanța de fond, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului Manastîrean Veaceslav încadrarea juridică corespunzătoare, și anume art. 165 alin. (2), lit. d) Cod Penal - *trafic de ființe umane, adică recrutarea și transportarea unei persoane, cu consimțământul acesteia, cu scopul exploatării sexuale comerciale, săvârșită profitând de starea de vulnerabilitate a victimei, de două sau mai multe persoane.*

La fel, a indicat că, potrivit sentinței, instanța de fond a dispus respingerea cerinței procurorului privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor suportate pentru extrădarea inculpatului din Federația Rusă în mărime de 19 579,22 lei.

Cu referire la soluționarea chestiunii referitor la modalitate de recuperare a cheltuielilor de judecată (suportate în legătură cu extrădarea inculpatului), instanța de apel a reținut că, potrivit art. 227 alin. (2) pct. 5) și alin. (3), 535 Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare cuprind sumele cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală și se plătesc din sumele alocate de stat, dacă legea nu prevede altă modalitate. Cheltuielile legate de acordarea asistenței juridice le suportă partea solicitantă pe teritoriul țării sale dacă nu este stabilit un alt mod de acoperire a cheltuielilor în condiții de reciprocitate sau prin tratat internațional.

Potrivit art. 11 alin. (1), 82 alin. (1) din Legea 371-XVI din 01.12.2006, în vigoare din 02.02.2007, cu privire la asistența juridică internațională în materie penală, cheltuielile de îndeplinire a cererii de asistență juridică sunt suportate, de regulă, de statul solicitat. Cheltuielile aferente procedurii de extrădare efectuate pe teritoriul său le suportă Republica Moldova prin bugetele autorităților și instituțiilor implicate.

Conform art. 24 alin. (1) din Convenția europeană de extrădare din 13.12.1957, în vigoare din 31.12.1997, cheltuielile ocazionate de extrădare pe teritoriul părții solicitate vor fi în sarcina acestei părți.

Astfel, instanța de apel a conchis că, apelul procurorului este întemeiat și urmează a fi admis, iar cheltuielile judiciare suportate în legătură cu extrădarea lui Manastîrean Veaceslav din Federația Rusă în sumă de 19 579,22 lei, confirmate prin certificatul eliberat de Direcția Finanțe a Inspectoratului General al Poliției (f.d. 110 vol. II) urmează a fi recuperate de la inculpat, având în vedere că aceasta s-a eschivat de la urmărirea penală, părăsind teritoriul Republicii Moldova cu scopul de a evita

răspunderea penală, săvârșind astfel un abuz procesual, punând statul în situația de a suporta cheltuieli pentru căutarea internațională, reținerea și extradarea lui.

Din conținutul cererilor de apel formulate de inculpat și apărătorul acestuia împotriva sentinței instanței de fond, instanța de apel a reținut că, partea apărării a contestat sentința instanței de fond sub aspectul stabilirii vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2), lit. d) Cod penal, în acest sens, partea apărării solicitând recalificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 220 alin. (2), lit. c) Cod penal. Totodată, inculpatul Manastîrean Veaceslav prin cererea de apel formulată a solicitat remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond, în alt complet de judecată.

Sub aceste aspecte, instanța de apel a respins alegațiile apărării privind recalificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 220 alin. (2) lit. c) Cod penal, or, totalitatea probelor care au fost administrate la dosar demonstrează că acțiunile inculpatului Manastîrean Veaceslav cuprind elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2), lit. d) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a constatat în acțiunile inculpatului Manastîrean Veaceslav, de transportare a victimei peste hotarele țării în scopul exploatării sexuale comerciale, or, inculpatul a organizat deplasarea lui Taracilă Nadejda în mun. Chișinău și a achitat cheltuielile pentru perfectarea pașaportului, iar în acest sens, au fost reținute declarațiile martorului Taracilă Nadejda care a declarat că a mers cu inculpatul în mun. Chișinău, ultimul a lăsat-o la secția de pașapoarte și i-a dat bani pentru pașaport, ea a mers la secția de pașapoarte singură și a depus actele pentru a-și perfectat pașaportul într-o zi.

La fel, martorul Taracilă Nadejda a indicat că a mers în mun. Chișinău, unde pe numele ei a fost deja rezervat un bilet avia pe care i l-a comandat Șaripov Natalia la agenția turistică. S-a deplasat în mun. Chișinău, taxiul fiind comandat de către Manastîrean Veaceslav, cheltuielile de drum fiind suportate de acesta.

Instanța de apel a apreciat ca fiind pertinente și concludente declarațiile martorului Serghei Secara, prin care se confirmă că ultimul îl cunoaște pe Manastîrean Veaceslav ca client al activității de taxi și că deseori se deplasa cu el diferite persoane de gen feminin în mun. Chișinău, la sediul central al secției de pașapoarte și, respectiv, persoanele în cauză plecau peste hotare duse de către el la aeroport.

Tot în acest sens, instanța de apel a apreciat ca fiind pertinente și declarațiile martorului Sergheev Arcadie, prin care se confirmă că la aeroport s-au deplasat cu o mașină de taxi, însă fără careva semne distinctive de taxi. Toți au urcat de lângă casa nr. 17, precum și declarațiile martorului Muncescu Liudmila care a indicat că la aeroport s-au deplasat cu un taxi, a observat că acesta ceva i-a transmis Nadejdei, dar nu a atras atenția ce anume.

Din conținutul descifrărilor telefonice rezultă că inculpatul Manastîrean Veaceslav, deținând numărul de telefon al companiei „Orange”, cu numărul 060099594 a fost periodic contactat prin intermediul rețelelor de telefonie din Turcia în perioada când Taracilă Nadejda urma să plece.

Subsecvent, instanța de apel a apreciat critic argumentele inculpatului Manastîrean Veaceslav precum că acuzatorul de stat a influențat martorii Muncescu Liudmila și Secara Serghei, or, afirmațiile inculpatului sunt declarative și nu sunt susținute prin careva probe, mai mult, martorii au dat declarații sub jurământ, fiind avertizați de răspunderea penală pentru darea cu bună-știință a declarațiilor false.

Prin urmare, instanța de apel a constatat în afara oricăror dubii rezonabile că acțiunile inculpatului Manastîrean Veaceslav întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 165 alin. (2), lit. d) Cod penal, individualizată prin - *trafic de ființe umane, adică recrutarea și transportarea unei persoane, cu consimțământul acesteia, cu scopul exploatării sexuale comerciale, săvârșită profitând de starea de vulnerabilitate a victimei, de două sau mai multe persoane.*

Cu referire la pedeapsa penală stabilită inculpatului Manastîrean Veaceslav, s-a conchis că, instanța just și argumentat a ținut cont de prevederile art. art. 7, 61, 75 Cod penal, conform cărora la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

8. Decizia instanței de apel la 22 februarie 2021 este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Costin Serghei în numele inculpatului, care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală solicit casarea deciziei pronunțate de către instanța de apel cu remierea cauzei la rejudecare, prin care acțiunile inculpatului să fie calificate în baza art. 220 alin. (1) Cod penal.

În susținerea celor solicitate, apărarea invocă dezacordul cu calificarea acțiunilor sale, menționând că de fapt, a comis o infracțiune nu contra persoanei, ci una contra sănătății publice, conveșturii sociale și de asigurare licită a mijloacelor de existență.

9. Verificând argumentele invocate de recurent în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea recursului ordinar, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, doar în cauzele stipulate în acest articol.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat de către apărătorul Costin Serghei în numele inculpatului împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că, recursul este declarat peste termen.

Potrivit art. 421 Cod de procedură penală, coraportat la art. 401 alin. (2) Cod de procedură penală, inculpatul este în drept să declare recurs ordinar în numele său atât în latura penală, cât și în cea civilă.

Termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărârilor instanței de apel, potrivit prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, este de 30 zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit art. 230 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Potrivit materialelor cauzei, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 13 octombrie 2020, în prezența avocatului Costin Serghei în numele inculpatului, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată (Vol. IV, f.d. 217), participanții la proces fiind înștiințați despre locul, data și ora pronunțării deciziei motivate.

La 12 noiembrie 2020, a fost pronunțată decizia integrală, însă în ședința de judecată nu s-a prezentat nici inculpatul și nici avocatul acestuia, fără a aduce careva motive întemeiate.

La aceeași dată, decizia motivată a fost publicată pe site-ul oficial al Curții de Apel Chișinău, iar prin scrisoare anexată la materialele cauzei se confirmă că decizia motivată a fost expediată tuturor părților (Vol. IV, f.d. 249).

Astfel, apărătorul declară recurs împotriva deciziei instanței de apel la 22 februarie 2021 fapt confirmat de ștampila aplicată pe plic (Vol. V, f.d. 55), în acest sens reieșind din prevederile art. 422 Cod de procedură penală, Colegiul penal constată că, termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar s-a epuizat.

Așadar, termenul de atac cu recurs ordinar a deciziei instanței de apel, nu a fost respectat de către recurent, el fiind declarat peste termenul de 30 zile.

Mai mult, recurentul nu aduce careva argumente în justificarea motivelor declarării recursului ordinar peste termen.

Totodată, Colegiul penal reține că, termenul de declararea al recursului ordinar este absolut și are un caracter imperativ, iar depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita această cale de atac.

De asemenea, Colegiul penal ține să sublinieze în această situație jurisprudența Curții de la Strasbourg, cauza *Vieru v. Republica Moldova*, nr. 25763/10 din 18.06.2019,

prin care a reiterat că, securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului „res judicata”, care indică caracterul irevocabil al hotărârilor judecătorești.

În astfel de circumstanțe, raportând speța dată la prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal conchide că, termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar, este depășit, prin urmare, recursul ordinar este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

10. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

d e c i d e:

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Costin Serghei în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2020, în cauza penală privindu-l pe *Manastîrean Veaceslav XXXXX*, pe motiv că este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la *13 august 2021*.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan